

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΝΤΑΛΗ κατά ΕΛΛΑΔΑΣ

(Προσφυγή αριθ. 497/07)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

6 Νοεμβρίου 2008

Η παρούσα απόφαση θα καταστεί οριστική σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται από το άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης. Μπορεί να υποστεί τυπικές διορθώσεις.

Στην υπόθεση Ντάλη κατά Ελλάδας,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (πρώτο τμήμα), συνεδριάζοντας σε τμήμα αποτελούμενο από τους:

Nina Vajić, *πρόεδρο,*

Χρήστο Ροζάκη,

Khanlar Hajiyev,

Dean Spielmann,

Sverre Erik Jebens,

Giorgio Malinverni,

Γεώργιο Νικολάου, *δικαστές,*

και τον Søren Nielsen, γραμματέα τμήματος.

Αφού διασκέφθηκε σε συμβούλιο στις 9 Οκτωβρίου 2008,

Εκδίδει την πιο κάτω απόφαση, η οποία ελήφθη την ημερομηνία αυτή:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση έχει εισαχθεί με μία προσφυγή (αριθ. 497/07) στρεφόμενη κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας από μία υπήκοο του Κράτους αυτού, την κυρία Παρασκευή Ντάλη («η προσφεύγουσα»), η οποία προσέφυγε ενώπιον του Δικαστηρίου στις 21 Δεκεμβρίου 2006 δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης για την προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τους απεσταλμένους του αντιπροσώπου της, κύριο Μ. Απέσσο, σύμβουλο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και κυρία Ζ. Χατζηπαύλου, δικαστική αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Στις 27 Νοεμβρίου 2007, το Δικαστήριο αποφάσισε να κοινοποιήσει στην Κυβέρνηση την αιτίαση την ελκόμενη από τη διάρκεια της διαδικασίας αποζημίωσης. Όπως επιτρέπει το άρθρο 29 § 3 της Σύμβασης, αποφάσισε επιπλέον να αποφανθεί συγχρόνως επί του παραδεκτού και επί της ουσίας.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

ΟΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

4. Η προσφεύγουσα έχει γεννηθεί το 1964 και κατοικεί στην Αθήνα.

5. Με απόφαση του υπουργού Γεωργίας με ημερομηνία 22 Ιανουαρίου 1999, η προσφεύγουσα υπέγραψε σύμβαση εργασίας ως τεχνολόγος γεωπονίας διάρκειας ενός έτους. Κατόπιν αίτησης ακύρωσης που κατέθεσε η συνυποψήφιά της για την ίδια θέση, η απόφαση αυτή ανακλήθηκε στις 26 Μαρτίου 1999. Με νέα υπουργική απόφαση της 16 Απριλίου 1999, η συνυποψήφια της προσφεύγουσας προσελήφθη στην επίδικη θέση. Η απόφαση αυτή ανακλήθηκε στη συνέχεια με υπουργική απόφαση στις 19 Οκτωβρίου 1999 και στην προσφεύγουσα προσφέρθηκε εκ νέου η επίδικη θέση με άλλη υπουργική απόφαση της ίδιας ημέρας.

6. Στις 13 Απριλίου 2000, το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών, στο οποίο προσέφυγε η συνυποψήφια της προσφεύγουσας, ακύρωσε την υπουργική απόφαση της 19 Οκτωβρίου 1999 (απόφαση αριθ. 867/2000). Στις 30 Μαΐου 2000, κατ'εκτέλεση της απόφασης αυτής, το υπουργείο Γεωργίας εξέδωσε δύο αποφάσεις, η μία ανακαλούσε το διορισμό της προσφεύγουσας και η άλλη αποκαθιστούσε την απόφαση της 16 Απριλίου 1999, με την οποία η συνυποψήφια της προσφεύγουσας είχε προσληφθεί στην επίδικη θέση.

A. Διαδικασίες ακύρωσης που εισήγαγε η προσφεύγουσα

7. Στις 30 Μαΐου 2000, η προσφεύγουσα κατέθεσε ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου τριτανακοπή κατά της απόφασης αριθ. 867/2000. Επιπλέον, στις 13 Ιουνίου 2000, η προσφεύγουσα κατέθεσε ενώπιον του ίδιου δικαστηρίου αίτηση ακύρωσης της υπουργικής απόφασης της 30 Μαΐου 2000 που ανακαλούσε τον διορισμό της.

8. Παράλληλα, την 1^η Ιουνίου 2000, η προσφεύγουσα κατέθεσε ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου αίτηση αναστολής της εκτέλεσης της απόφασης αριθ. 867/2000. Η αίτηση αυτή κηρύχθηκε απαράδεκτη στις 23 Ιουνίου 2000 (απόφαση αριθ. 169/2000). Στη συνέχεια, στις 25 Οκτωβρίου 2000, η προσφεύγουσα κατέθεσε αίτηση εξαίρεσης δύο δικαστών του εφετείου. Η αίτηση αυτή απορρίφθηκε στις 24 Νοεμβρίου 2000 (απόφαση αριθ. 2308/2000).

9. Στις 29 Δεκεμβρίου 2000, το Διοικητικό Εφετείο απέρριψε την αίτηση ακύρωσης και την τριτανακοπή που είχε καταθέσει η προσφεύγουσα (αποφάσεις αριθ. 2878/2000 και 2879/2000).

10. Στις 6 Σεπτεμβρίου 2001, η προσφεύγουσα άσκησε έφεση κατά των αποφάσεων αριθ. 2878/2000 και 2879/2000.

11. Στις 16 Σεπτεμβρίου 2003, με μία εκτενή απόφαση, το Συμβούλιο της Επικρατείας απέρριψε την έφεση ως αβάσιμη (απόφαση αριθ. 2244/2003).

12. Στις 18 Δεκεμβρίου 2003, η προσφεύγουσα άσκησε αίτηση αναίρεσης.

13. Στις 15 Μαρτίου 2005, το Συμβούλιο της Επικρατείας, συνεδριάζοντας σε συμβούλιο, κήρυξε την αίτηση αναίρεσης απαράδεκτη για τον λόγο ότι σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο ενώπιον του ανώτατου δικαστηρίου, οι αποφάσεις επί εφέσεων κατά αποφάσεων διοικητικών δικαστηρίων που αποφαίνονται επί αιτήσεων ακύρωσης δεν υπόκεινται σε αναίρεση (απόφαση αριθ. 119/2005).

14. Στις 20 Απριλίου 2005, η προσφεύγουσα ζήτησε η αίτηση αναίρεσής της να εξετασθεί σε δημόσια συνεδρίαση. Κατόπιν τριών αναβολών που ζήτησε η προσφεύγουσα, η συζήτηση έλαβε χώρα στις 26 Ιανουαρίου 2006.

15. Στις 10 Αυγούστου 2006, το τρίτο τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας επικύρωσε ότι η απόφαση αριθ. 2244/2003 δεν υπόκειται σε αναίρεση και ότι η λύση αυτή δεν προσέβαλε τα δικαιώματα της προσφεύγουσας που εγγυάται το άρθρο 6 της Σύμβασης (απόφαση αριθ. 2139/2006).

B. Διαδικασία αποζημίωσης

16. Στις 9 Νοεμβρίου 1999, η προσφεύγουσα κατέθεσε ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών αγωγή αποζημίωσης κατά του Δημοσίου. Αξίωνε το ποσό των 2.255.470 δραχμών (6.619 ευρώ), προσαυξημένο με τόκους, για τη ζημία που υπέστη λόγω των παράνομων, όπως υποστηρίζει, ενεργειών του Δημοσίου σε βάρος της.

17. Στις 21 Δεκεμβρίου 2000 και στις 6 Μαρτίου 2001 αντίστοιχα, η προσφεύγουσα κατέθεσε δύο αιτήσεις, εκ των οποίων η μία αποσκοπούσε στην προσωρινή καταβολή των αιτούμενων ποσών και η άλλη στην προσωρινή ρύθμιση της κατάστασης. Οι αιτήσεις αυτές απορρίφθηκαν με τις αποφάσεις αριθ. 228/2001 και 553/2001.

18. Στις 26 Ιουνίου 2001, το δικαστήριο ανέβαλε την εξέταση της υπόθεσης μέχρι το πέρας των πιο πάνω αναφερόμενων διαδικασιών ακύρωσης (απόφαση αριθ. 4541/2001). Στις 18 Νοεμβρίου 2003, η προσφεύγουσα ζήτησε την αναστολή της δίκης μέχρι το Συμβούλιο της Επικρατείας να αποφανθεί επί της αίτησης αναίρεσής της κατά της απόφασης αριθ. 2244/2003. Η συζήτηση ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών έλαβε ως εκ τούτου χώρα μετά το τέλος των διαδικασιών ακύρωσης, στις 7 Νοεμβρίου 2006.

19. Στις 11 Απριλίου 2007, το δικαστήριο απέρριψε την αγωγή της προσφεύγουσας για τον λόγο ότι από τις αποφάσεις που είχαν εκδοθεί μέσα στα πλαίσια των διαδικασιών ακύρωσης προέκυπτε ότι το Δημόσιο δεν είχε διαπράξει καμία παρανομία σε βάρος της ενδιαφερομένης (απόφαση αριθ. 4261/2007). Η προσφεύγουσα δεν άσκησε έφεση κατά της απόφασης αυτής.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

I. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 § 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΔΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

20. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η διάρκεια των διοικητικών διαδικασιών παραγνώρισε την αρχή της «λογικής προθεσμίας» όπως αυτή προβλέπεται από το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης, το οποίο έχει ως εξής:

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή (...) εντός λογικής προθεσμίας, υπό δικαστηρίου (...) το οποίον θα αποφασίση (...) επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως (...)»

A. Σε ό,τι αφορά τη διάρκεια των διαδικασιών ακύρωσης

Επί του παραδεκτού

21. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι οι επίδικες διαδικασίες άρχισαν στις 30 Μαΐου και 13 Ιουνίου 2000, με την κατάθεση τριτανακοπής και αίτησης ακύρωσης ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου και περατώθηκαν στις 10 Αυγούστου 2006, με την απόφαση αριθ. 2139/2006 του Συμβουλίου της Επικρατείας. Οι διαδικασίες αυτές, οι οποίες εξετάστηκαν παράλληλα από τα επιληφθέντα δικαστήρια, διήρκεσαν η καθεμία περισσότερο από έξι έτη για τρεις βαθμούς δικαιοδοσίας.

22. Λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων της λογικής προθεσμίας που έχουν καθιερωθεί από τη νομολογία του επί του ζητήματος (βλέπε πιο κάτω παράγραφο 26), το Δικαστήριο εκτιμά ότι τα επίμαχα στη παρούσα περίπτωση χρονικά διαστήματα απέχουν μακράν από το να χαρακτηρισθούν παράλογα, αν ειδικότερα ληφθεί υπόψη ότι παράλληλα με την εξέταση της κύριας διαφοράς, η προσφεύγουσα πολλαπλασίασε τις αιτήσεις ενώπιον των επιληφθέντων δικαστηρίων και ότι σχετικά με την υπόθεση εκδόθηκαν συνολικά επτά πρωτοβάθμιες ή δευτεροβάθμιες αποφάσεις. Το Δικαστήριο δε διακρίνει τέλος καμία περίοδο σημαντικής αδράνειας για την οποία ευθύνονται τα επιληφθέντα δικαστήρια.

23. Έπεται ότι η αιτίαση αυτή είναι προδήλως αβάσιμη και πρέπει να απορριφθεί κατ'εφαρμογή του άρθρου 35 §§ 3 και 4 της Σύμβασης.

B. Σε ό,τι αφορά τη διάρκεια της διαδικασίας αποζημίωσης

1. Επί του παραδεκτού

24. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η αιτίαση αυτή δεν είναι προδήλως αβάσιμη με την έννοια του άρθρου 35 § 3 της Σύμβασης. Σημειώνει επιπλέον ότι αυτή δεν προσκρούει σε κανέναν άλλο λόγο απαραδέκτου. Πρέπει επομένως να κηρυχθεί παραδεκτή.

2. Επί της ουσίας

α) Περίοδος που πρέπει να ληφθεί υπόψη

25. Η περίοδος που πρέπει να ληφθεί υπόψη άρχισε στις 9 Νοεμβρίου 1999, με την κατάθεση της αγωγής ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, και περατώθηκε στις 11 Απριλίου 2007, με την απόφαση αριθ. 4261/2007 που εξέδωσε το δικαστήριο αυτό. Διήρκεσε επομένως επτά έτη και πάνω από πέντε μήνες για έναν βαθμό δικαιοδοσίας.

β) Εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας της διαδικασίας

26. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η επίδικη διαδικασία δικαίως αναβλήθηκε μέχρι το πέρας των διαδικασιών ακύρωσης, καθώς το πιθανό δικαίωμα της προσφεύγουσας σε αποζημίωση καθοριζόταν από την ύπαρξη παρανομίας του Δημοσίου σε βάρος της. Ωστόσο, αν και διεξήχθησαν με ταχύτητα από τα επιληφθέντα δικαστήρια, οι εν λόγω διαδικασίες ακύρωσης γνώρισαν ανώφελη καθυστέρηση εξαιτίας της προσφεύγουσας από τον Δεκέμβριο του 2003, καθώς αυτή κατέθεσε αίτηση αναίρεσης, η οποία ήταν προδήλως απαράδεκτη σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, και επέμενε παρά ταύτα να εξετασθεί σε δημόσια συνεδρίαση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Η Κυβέρνηση καταλήγει ότι η συμπεριφορά του Διοικητικού Πρωτοδικείου, ενώπιον του οποίου η προσφεύγουσα κατέθεσε την αγωγή αποζημίωσης, δεν επιδέχεται καμίας κριτικής, καθώς εξέδωσε την απόφασή του αμέσως μετά την περάτωση των διαδικασιών ακύρωσης.

27. Η προσφεύγουσα αντικρούει τις θέσεις που προβάλλει η Κυβέρνηση και υποστηρίζει ότι δεν μπορεί να κατηγορηθεί για καμία καθυστέρηση που σημειώθηκε στη διαδικασία.

28. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας μίας διαδικασίας εκτιμάται σύμφωνα με τις συνθήκες της υπόθεσης και λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων που έχουν καθιερωθεί από την νομολογία του, και ειδικότερα την πολυπλοκότητα της υπόθεσης, την συμπεριφορά του προσφεύγοντος και εκείνη των αρμοδίων αρχών, καθώς και της σημασίας της διαφοράς για τους ενδιαφερόμενους (βλέπε, μεταξύ πολλών άλλων, *Frydlender κατά Γαλλίας* [GC], αριθ. 30979/96, § 43, CEDH 2000-VII).

29. Το Δικαστήριο έχει εξετάσει πολλές φορές υποθέσεις που εγείρουν ζητήματα παρόμοια με εκείνα της προκείμενης υπόθεσης και έχει διαπιστώσει την παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης (βλέπε πιο πάνω αναφερόμενη υπόθεση *Frydlender*).

30. Αφού εξέτασε όλα τα στοιχεία που του υποβλήθηκαν, το Δικαστήριο θεωρεί ότι η Κυβέρνηση δεν εξέθεσε κανένα γεγονός ή επιχείρημα που να μπορεί να οδηγήσει σε διαφορετικό συμπέρασμα στην παρούσα περίπτωση. Το Δικαστήριο αναγνωρίζει, καταρχήν, ότι η επίδικη διαδικασία δικαίως αναβλήθηκε μέχρι το πέρας των διαδικασιών ακύρωσης, καθώς το πιθανό δικαίωμα της προσφεύγουσας σε αποζημίωση καθοριζόταν από την ύπαρξη παρανομίας του Δημοσίου σε βάρος της. Αμφισβητεί ωστόσο το βάσιμο της απόφασης των αρχών να κάνουν δεκτή την αίτηση της προσφεύγουσας με ημερομηνία 18 Νοεμβρίου 2003 και να αναστείλουν τη δίκη μέχρι το Συμβούλιο της Επικρατείας να αποφανθεί επί της αίτησης αναιρέσής της (βλέπε πιο πάνω παράγραφο 18), καθώς η αίτηση αυτή ήταν προδήλως απαράδεκτη σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Ωστόσο, ακόμα κι αν παραδεχθεί ότι επιμένοντας σε ένα ένδικο μέσο το οποίο ήταν καταδικασμένο να αποτύχει μέσα στο πλαίσιο των διαδικασιών ακύρωσης από τις οποίες εξαρτιόταν η έκβαση της διαδικασίας αποζημίωσης, η προσφεύγουσα συνέβαλε στην επιμήκυνση της διάρκειας της τελευταίας, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η συμπεριφορά των διαδίκων δε δύναται να απαλλάσσει τα επιληφθέντα διοικητικά δικαστήρια από το να μεριμνούν για τη διεξαγωγή της δίκης εντός εύλογου χρόνου. Πράγματι, αντίθετα με μία αστική διαδικασία, η οποία αφήνει την πρωτοβουλία στους διαδίκους, το Δικαστήριο εκτιμά ότι η απρόσκοπτη διεξαγωγή μίας διοικητικής διαδικασίας ενώπιον των ελληνικών δικαστηρίων συνιστά ευθύνη κυρίως των επιληφθέντων δικαστηρίων τα οποία δεν εξαρτώνται από τη συμπεριφορά των ενδιαφερομένων προκειμένου να προωθήσουν τη διαδικασία (βλέπε, ειδικότερα, *Αγαθός και λοιποί κατά Ελλάδας*, αριθ. 19841/02, § 23, 23 Σεπτεμβρίου 2004).

31. Το Δικαστήριο επιβεβαιώνει ότι είναι ευθύνη των συμβαλλομένων Κρατών να οργανώσουν το δικαστικό σύστημά τους κατά τρόπο ώστε τα δικαστήριά τους να μπορούν να εξασφαλίσουν σε οποιονδήποτε το δικαίωμα να επιτύχει μία τελεσίδικη απόφαση επί των αμφισβητήσεων των σχετικών με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του αστικής φύσεως μέσα σε λογική προθεσμία (βλέπε *Comingersoll S.A. κατά Πορτογαλίας* [GC], no. 35382/97, § 24, CEDH 2000-IV). Λαμβάνοντας υπόψη τη νομολογία του επί του ζητήματος αυτού, το Δικαστήριο εκτιμά ότι εν προκειμένω η συνολική διάρκεια της επίδικης διαδικασίας είναι υπερβολική και δε συνάδει με την απαίτηση της «λογικής προθεσμίας».

Συνεπώς, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 σε ό,τι αφορά τη διάρκεια της διαδικασίας αποζημίωσης.

II. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 § 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΕΠΙΔΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ, ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 13

32. Επικαλούμενη το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης, η προσφεύγουσα παραπονείται επιπλέον για το μη δίκαιο χαρακτήρα των διοικητικών διαδικασιών που εισήγαγε. Υποστηρίζει καταρχήν ότι καμία από τις αποφάσεις που εκδόθηκαν επί της υπόθεσής της δεν ήταν δεόντως αιτιολογημένη. Επιπλέον, θεωρεί ότι υπάρχει μία αντίφαση μεταξύ των αποφάσεων που εκδόθηκαν από το Διοικητικό Εφετείο και από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Περαιτέρω, κατηγορεί τα επιληφθέντα δικαστήρια ότι δεν εξέτασαν ούτε αξιολόγησαν τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης. Υποστηρίζει επίσης ότι κηρύσσοντας την αίτηση αναίρεσής της απαράδεκτη, το Συμβούλιο της Επικρατείας της στέρησε το δικαίωμά της πρόσβασης σε δικαστήριο. Επιπλέον, η προσφεύγουσα αμφισβητεί την αμεροληψία των επιληφθέντων δικαστηρίων και υποστηρίζει ότι αναβάλλοντας την εξέταση της αγωγής αποζημίωσής της μέχρι το πέρας των διαδικασιών ακύρωσης, τα επιληφθέντα δικαστήρια χρησιμοποίησαν ένα στρατήγημα για να μην κάνουν δεκτή την αγωγή της. Υπό τις προαναφερόμενες συνθήκες, η προσφεύγουσα διακρίνει ομοίως μία παραβίαση του άρθρου 13 της Σύμβασης, στο μέτρο που εκτιμά ότι δεν είχε δικαίωμα σε πραγματική προσφυγή, χωρίς να δίδει άλλη διευκρίνιση.

Επί του παραδεκτού

33. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι σύμφωνα με το άρθρο 19 της Σύμβασης, αποστολή του είναι να εξασφαλίζει τον σεβασμό των υποχρεώσεων που απορρέουν από την Σύμβαση για τα συμβαλλόμενα Μέρη. Ειδικότερα, δεν είναι αρμόδιο να εξετάσει τα πραγματικά ή νομικά σφάλματα στα οποία υποτίθεται ότι περιέπεσε ένα εθνικό δικαστήριο, εκτός αν και στο μέτρο που θα μπορούσαν να έχουν προσβάλει τα δικαιώματα και τις ελευθερίες που προστατεύονται από την Σύμβαση (βλέπε, ειδικότερα, *Garcia Ruiz κατά Ισπανίας*, [GC], αριθ. 30544/96, § 28, CEDH 1999-I). Επιπλέον, οι εθνικές αρχές, και ειδικότερα τα πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια δικαστήρια, είναι καταρχήν αρμόδιες να ερμηνεύουν και να εφαρμόζουν την εθνική νομοθεσία (βλέπε, μεταξύ πολλών άλλων, *Streletz, Kessler και Krenz κατά Γερμανίας* [GC], αριθ. 34044/96, 35532/97 και 44801/98, § 49, CEDH 2001-II).

34. Εν προκειμένω, το Δικαστήριο δε διακρίνει καμία αυθαιρεσία στη διεξαγωγή των επίδικων διαδικασιών, οι οποίες τήρησαν την αρχή της αντιμωλία συζήτησης και στη διάρκεια των οποίων η προσφεύγουσα είχε τη δυνατότητα να εκθέσει όλα τα επιχειρήματα για την προάσπιση των συμφερόντων της. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ομοίως ότι οι επίμαχες αποφάσεις ήταν δεόντως αιτιολογημένες και ότι δεν περιείχαν καμία ένδειξη αυθαιρεσίας. Σε ό,τι αφορά την αιτίαση την ελκόμενη από το άρθρο 13 της Σύμβασης, σε συνδυασμό με το άρθρο 6 § 1, το Δικαστήριο σημειώνει ότι δεν αναπτύσσεται επαρκώς από την προσφεύγουσα στην προσφυγή της και ότι δεν εγείρει κανένα ιδιαίτερο πρόβλημα. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει πράγματι ότι ο «πραγματικός χαρακτήρας» μίας «προσφυγής», με την έννοια του άρθρου 13, δεν εξαρτάται από τη βεβαιότητα μίας ευνοϊκής για τον προσφεύγοντα έκβασης (*Kudla κατά Πολωνίας* [GC], αριθ. 30210/96, § 157, CEDH 2000-XI). Ωστόσο, εν προκειμένω, το εσωτερικό δίκαιο πρόσφερε στην προσφεύγουσα τη δυνατότητα να αμφισβητήσει τις διοικητικές πράξεις για τις οποίες παραπονείτο προσφεύγοντας στα αρμόδια διοικητικά δικαστήρια. Το γεγονός ότι τα τελευταία απέρριψαν τις αιτήσεις της δε δύναται να συνεπάγεται αμφισβήτηση της αποτελεσματικότητάς τους, αφού ο όρος «προσφυγή» του άρθρου 13 δε σημαίνει προσφυγή με εξασφαλισμένη επιτυχή έκβαση (βλέπε, μεταξύ πολλών άλλων, *Μαρκουλάκη κατά Ελλάδας (αριθ.1)*, αριθ. 44858/04, § 30, 26 Ιουλίου 2007). Εν κατακλείδι, το Δικαστήριο εκτιμά ότι, κρίνόμενες στο σύνολό τους, οι επίδικες διαδικασίες είχαν δίκαιο χαρακτήρα, με την έννοια του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης.

35. Συνεπώς, αυτό το τμήμα της προσφυγής είναι προδήλως αβάσιμο και πρέπει να απορριφθεί κατ'εφαρμογή του άρθρου 35 §§ 3 και 4 της Σύμβασης.

III. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

36. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης,

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της και εάν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλομένου Μέρους επιτρέπει την ατελή μόνον επανόρθωση των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο επιδικάζει στον ζημιωθέντα διάδικο, εφόσον συντρέχει λόγος, μία δίκαιη ικανοποίηση.»

A. Ζημία και έξοδα και δικαστική δαπάνη

37. Η προσφεύγουσα αξιώνει ως δίκαιη ικανοποίηση την εξάλειψη όλων των συνεπειών των παραβιάσεων που υπέστη, ήτοι την επαναπρόσληψή της στην επίδικη θέση, την αναδρομική καταβολή των απωλεσθέντων εισοδημάτων, των καθαρό ποσό των οποίων υπολογίζει σε 91.591 ευρώ, καθώς και τα έξοδα και τη δικαστική δαπάνη στα οποία υποβλήθηκε ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων, συνολικού ποσού περίπου 5.400 ευρώ.

38. Η Κυβέρνηση αντικρούει τις αξιώσεις αυτές και υποστηρίζει ότι τα αιτήματα της προσφεύγουσας δε σχετίζονται με την αιτίαση την ελκόμενη από τη διάρκεια της διαδικασίας αποζημίωσης. Η Κυβέρνηση σημειώνει επιπλέον ότι η προσφεύγουσα δεν προβάλλει κανένα αίτημα για την ηθική βλάβη που μπορεί να υπέστη λόγω της διάρκειας της επίδικης διαδικασίας. Καταλήγει ότι μία διαπίστωση της παραβίασης θα συνιστούσε αφ'εαυτής μία επαρκή δίκαιη ικανοποίηση ή, επικουρικώς, ότι το επιδικαστέο στην προσφεύγουσα ποσό δεν μπορεί να υπερβεί τα 1.000 ευρώ.

39. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η διαπίστωση της παραβίασης της Σύμβασης στην οποία κατέληξε απορρέει αποκλειστικά από μία παραγνώριση του δικαιώματος της ενδιαφερομένης να δικασθεί η υπόθεσή της εντός «λογικής προθεσμίας». Υπό αυτές τις συνθήκες, δεν διακρίνει την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της διαπιστωθείσας παραβίασης και των αιτημάτων της προσφεύγουσας στη

βάση του άρθρου 41 της Σύμβασης. Δε συντρέχει επομένως λόγος να της επιδικάσει κάποιο ποσό για την αιτία αυτή.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. *Κηρύσσει* την προσφυγή παραδεκτή ως προς την αιτίαση την ελκόμενη από την υπερβολική διάρκεια της διαδικασίας αποζημίωσης και απαράδεκτη κατά τα λοιπά.

2. *Αποφαίνεται* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης.

3. *Απορρίπτει* το αίτημα δίκαιης ικανοποίησης.

Συντάχθηκε στη γαλλική γλώσσα και στη συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 6 Νοεμβρίου 2008 κατ'εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του κανονισμού.

(υπογραφή)

Søren Nielsen

Γραμματέας

(υπογραφή)

Nina Vajić

Πρόεδρος